

Návykové látky

POKUD JE POSTIŽENÝ POD VLIVEM DROG

- zavolat lékaře - postižený není trestně zodpovědný, požívání drog není trestné,
- nehádat se s postiženým - stejně jako s podnapilým to nemá význam,

POZDĚJŠÍ POSTUP

- okamžité řešení není možné, připravte se na dlouhodobou práci, ke které je třeba vypracovat strategii - v zásadě: nepodporovat brání drog, odměňovat každé zlepšení
- získat důvěru postiženého a naslouchat mu, i když se vám zdá, že říká nesmysly nebo věci, se kterými nesouhlasíme; pozor ! neznamená to přistupovat na jeho stanovisko
- opatřujte si protiargumenty
- uvědomte si své možnosti - dítě říká, že je samostatné, samo o sobě rozhoduje - vaše šance je v tom, že to není pravda - je na vás závislé
- určete jasná pravidla a neustupujte z nich
- dítě potřebuje daleko více času trávit s rodiči - vnikněte do jeho denního programu a životního stylu
- dítě samo nedovede reálně posoudit nebezpečí - často zlehčuje, lže, podceňuje situaci
- nevnímejte u dítěte jen současný drogový problém - vnímejte stále jeho všechny stránky - a mluvíte o nich
- zapojte do spolupráce celou rodinu, využijte všechny vazby, které má dítě vytvořeny. Postupujte všichni jednotně.
- buďte pro dítě pozitivním modelem - nežijte jen jeho problémem, ukažte mu svůj odlišný životní styl
- hledejte pomoc u profesionálních odborníků, konzultujte problémy
- uplatňujte zásadu tvrdé lásky - dobrý vztah k dítěti, ale zároveň cílevědomost a pevnost, nepodléhání nátlaku, vydírání

Chyby

- popírání problému - je to jen ztráta času
- skrývání problému
- obviňování partnera - je to zbytečná ztráta času i energie, které můžete věnovat dítěti
- financování obstarávání drog
- podléhání vydírání - vyhrožování sebevraždou, útekem apod
- používání nadsázky - nevyhrožujte něčím, co nemůžete nebo nechcete splnit
- používání fyzického násilí
- neustálé ustupování
- dlouhodobé udržování napětí, hádek - nevhodná společnost se stane ještě přitažlivější
- konečné, definitivní řešení - nechte si vždy určitou možnost pokračovat v budoucnu v jednání

Pokyn ministra školství, mládeže a těl. k prevenci zneužívání návykových látek ve školách a šk. zařízeních z 30.4.96, č.j. 16227/96-22

Čl. 2: Ředitelé všech škol a školských zařízení:

- budou věnovat náležitou pozornost optimalizaci sociálního a psychického prostředí školy, školského zařízení, všestrannému rozvoji osobnosti žáků; zvýšenou pozornost budou věnovat dětem a mládeži s problémových vývojem a s rizikovým chováním,

- budou sledovat projevy zneužívání návykových látek a ostatní sociálně patologické jevy (patologické hráčství, šikanování vandalismus, brutalita, rasismus, kriminalita a další) a navrhnout cílená opatření,

- doplní v řádu školy nebo školského zařízení zákaz nošení, držení, distribuce a zneužívání návykových látek v areálu školy, školského zařízení, zabezpečí, aby porušení tohoto ustanovení bylo klasifikováno jako hrubý přestupek a byly z něj vyvozeny patřičné sankce,

- uvědomí bezprostředně pracovníka pověřeného školským úřadem o výskytu přestupků souvisejících se zneužíváním návykových látek,

- určí pracovníka zodpovědného za provádění a koordinaci preventivních aktivit v oblasti prevence zneužívání návykových látek (školní poradenský pracovník - výchovný poradce, školní psycholog, učitel rodinné výchovy), který bude spolupracovat s institucemi zajišťujícími sociálně právní ochranu dětí a mládeže a s organizacemi zajišťujícími odbornou pomoc v problematice návykových látek a koordinovat vzdělávací a výcvikové akce pro oblast sociální prevence všech pracovníků školy a zařízení,

- zajistí, aby všichni pedagogičtí a výchovní pracovníci spolupracovali se zákonnými zástupci žáků při přípravě a realizaci preventivních, osvětových a konzultačních akcí,

- budou věnovat, zejména na školách, kde žáci plní povinnou školní docházku, náležitou pozornost zavádění vzdělávací oblasti "výchova ke zdravému životnímu stylu" (Standard základního vzdělávání, MŠMT č. j. 20819/95-26), zajišťování výuky témat oboru výchova ke zdraví metodickým materiálem, pomůckami a literaturou tak, aby mohly být naplňovány její specifické cíle, a umožní příslušným pracovníkům účast na akcích dalšího vzdělávání v oblasti výchovy ke zdravému životnímu stylu pořádaných akreditovanými pracovišti,

- budou podporovat preventivní aktivity v mimoškolní výchově ve školních družinách a školních klubech na základních školách,

- budou usilovat o aktivní zapojení dětí a mládeže při přípravě a realizaci preventivních opatření a podporovat zavádění preventivních programů (např. peer programy)

- zajistí informování rodičů žáků, u nichž bylo zjištěno nošení, držení, distribuce či zneužívání návykových látek; nabídnou jim pomoc pracovníků pedagogicko-psychologické poradny, střediska výchovné péče, popř. diagnostického ústavu,

Metodický pokyn MŠMT ČR k prevenci zneužívání návykových látek ve školách a školských zařízeních z 30.4.96, č.j. 16227/96-22 ukládá ředitelům škol při výskytu těchto látek ve škole " zajistit informování rodičů žáků, u nichž bylo zjištěno nošení, držení, distribuce či zneužívání návykových látek; nabídnou jim pomoc pracovníků pedagogicko-psychologické poradny, střediska výchovné péče, popř. diagnostického ústavu."

Základní škola

V Brně dne

635 00 Brno

tel/fax

Rodiče žákyně

Vážení rodiče,

dovolte, abych Vás informoval o přestupku proti školnímu řádu, kterého se Vaše dcera dopustila dne _____.

Vaše dcera přinesla do školy toluen, velmi toxickou a návykovou látku, kterou pak o přestávce za přítomnosti svých dalších spolužáků použila - čichala k ní.

Vzhledem k tomu, že jde o záměrný a vědomý kontakt se silně návykovou a zdraví nebezpečnou látkou, považuji za povinnost informovat o tom nejen Vás, ale i rodiče dalších žáků, kteří byli vystaveni negativnímu příkladu Vaší dcery a také toxickým výparům toluenu v uzavřené místnosti. Upozorňuji Vás na skutečnost, že podle současné legislativy je povinností školy podat oznámení o výskytu návykové látky ve škole Školskému úřadu v _____.

Pokud to budete považovat za vhodné, rádi se s Vámi setkáme a poradíme se společně o dalším postupu. Bude to vhodné i proto, že se nejedná o ojedinělý přestupek Vaší dcery proti školnímu řádu.

Možná se budete chtít obrátit ke konzultaci na někoho jiného než pracovníky naší školy. Doporučuji Vám (vyjmenovat nejbližší instituce jako různá protidrogová centra a poradny. Byly zřízeny při všech školských úřadech a okresních úřadech, kontakt vám zajistí také pedagogicko-psychologické poradny. Uvést přesné adresy včetně telefonních čísel).

ředitel školy

Metodický pokyn MŠMT ČR k prevenci zneužívání návykových látek ve školách a školských zařízeních z 30.4.96, č.j. 16227/96-22 ukládá ředitelům škol při výskytu těchto látek ve škole " uvědomit bezprostředně pracovníka pověřeného okresním úřadem o výskytu přestupků souvisejících se zneužíváním návykových látek, "

Základní škola

V Brně dne

tel/fax

Školský úřad (či jiné pracoviště pověřené školským úřadem k těmto úkonům)

Podle ustanovení metodického pokynu MŠMT č.j. 16227/96-22 k prevenci zneužívání návykových látek Vám oznamuji výskyt návykových látek ve škole.

Dne _____ jsem zjistil, že dvě dívky devátého ročníku vdechovaly o přestávce toluen, který si přinesly do školy. Jde o tyto žákyně:

Jméno, příjmení, třída, datum narození, rodné číslo, bydliště

Dosavadní opatření ze strany školy

- rodiče obou dívek jsme informovali ihned telefonicky, následující den jsme je písemně znovu upozornili na závažnost přestupku, požádali jsme je o spolupráci se školou při stanovení dalšího postupu. Nabídli jsme jim také odbornou pomoc Kontaktního a poradenského centra pro drogové a jiné závislosti, Pedagogicko psychologické poradny,
- oběma žákyním jsme předali adresu a telefonní číslo poradenského centra pro drogové záležitosti,
- podali jsme písemné oznámení na tyto dvě instituce,
- v případě žákyně XY jsme podali oznámení na obecní úřad, odbor sociální péče, který s touto žákyní již jednal pro její rozsáhlé záškoláctví a útěky z domova.

ředitel školy

Kouření je zvláštní druh toxikomanie, který škodlivě působí na zdraví kuřáků i nekuřáků bezprostředně vystavených účinkům kouření.

Osobu závislou na alkoholu nebo jiné návykové látce podle tohoto zákona je osoba, která není schopna se natrvalo zdržet nadměrného nebo jinak škodlivého požívání alkoholických nápojů nebo užívání jiných návykových látek a tím si způsobuje vážnou poruchu na zdraví nebo vážně narušuje společenské vztahy.

Způsob ochrany (par.2). Ochrana před alkoholismem a jinými toxikomaniemi včetně kouření se uskutečňuje zejména výchovou, omezujícími opatřeními, ...

Výchova k ochraně proti alkoholismu a jinými toxikomaniemi včetně kouření se uskutečňuje zejména:

a) objasňováním škodlivosti nadměrného nebo jinak škodlivého požívání alkoholických nápojů, užívání jiných návykových látek a kouření,

b) vzděláváním a působením na děti a mládež ve školách a školských zařízeních zaměřeném na škodlivost požívání alkoholických nápojů, užívání jiných návykových látek a kouření,

Zakazuje se kouřit

- v pracovních místnostech, kde účinkům kouření jsou vystaveni nekuřáci,
- ve zdravotnických zařízeních, ve školách, v kulturních a uzavřených sportovních zařízeních s výjimkou prostor pro kouření vyhrazených,
- v prostorách zařízení společného stravování s výjimkou těch, které jsou vyhrazené pro kuřáky; tam, kde není stavebně oddělena jídelna pro kuřáky, zakazuje se kouřit v době určené pro podávání snídaní, obědů a večeří,

Organizace jsou povinny:

- přijímat opatření k ochraně před alkoholismem a jiným toxikomaniemi včetně kouření a kontrolovat jejich plnění,
- kontrolovat dodržování zákazů a omezení

Ukládání pokut

Organizace, která porušila zákaz omezení nebo povinnost ...

může být uložena pokuta do výše 50 000 Kč.

Zákon č.37/89Sb. o ochraně před alkoholismem a jinými toxikomaniemi

Tolik citace. Konzultací s Ústavem preventivního lékařství Brno jsme získali doplňující údaje, které lze použít při jednání s kuřáky:

- Pokud kouří v budově školy kam mají přístup žáci, dá se kouření posuzovat jako ohrožování mravní výchovy dětí (viz trestní zákon).

Nejde jen o kouření samotné, jde i o to, že zápach cigaret je z kuřáka cítit dlouho po kouření, ve třídě před žáky.

- Kouřením se ničí vybavení školy, čili zákaz kouření můžete zdůvodnit nutností úspor - i častější větrání vede ke zbytečným ztrátám energie.

- Nikde není určeno, jak má kuřárna vypadat, tzn. může to být jakákoli místnost s přímým větráním, které neústí např. pod okna tříd. Jediným doporučeným vybavením je popelník, jinak žádné stoly, žádné židle.

- Časové ztráty vzniklé kouřením. Nastupují kuřáci včas do hodin ?

- Pomáháte kuřákům zbavit se jejich závislosti - proto by u nich kouření nemělo vyvolávat žádné příjemné požitky - hezké posezení, kafičko, apod.

- Může kuřák účinně vyučovat předměty, jejichž osnovy obsahují výchovu ke zdravému stylu života?
? Uvádíme výňatky ze vzdělávacího programu ZÁKLADNÍ ŠKOLA:

- Prvouka 1.-3. roč.: Prvouka formuje základní vědomí odpovědnosti žáků za vlastní zdraví a bezpečnost.

- Přírodověda 4.a 5.roč. "utvářeli si kladný vztah ke svému zdraví"

5.roč. - soustava dýchací, význam čistoty a hygieny prostředí

- Výchova ke zdraví - "dovedli se orientovat v krizových situacích (zneužívání návykových látek), uměli zaujímat žádoucí postoje a volit správná rozhodnutí ve prospěch svého zdraví.

"uměli čelit tlaku při nabízení návykových látek...(cigaret,..)"

- Přírodopis 8.roč. Poškození lidského organismu - vlivy kouření.

- Občanská výchova. Utváří vědomí odpovědnosti za vlastní život. Žáci se naučí orientovat v základních životních hodnotách. Životospráva a zdravý životní styl.

- Rodinná výchova. Péče o zdraví, osobní hygiena - zdroje a příčiny nemocí. Prevence zneužívání návykových látek - situace na nácvik odmítání cigaret, alkoholu,...

Dokumentace školy. Z uvedených údajů vyplývá, že by vnitřní řád měl obsahovat

- určení místností, ve které je povoleno kouřit,

- zákaz kouření v objektu školy.

Povinnosti zaměstnavatele:

Zaměstnavatelé jsou povinni dbát, aby zdraví pracovníků nebylo ohrožováno kouřením na pracovištích. Za tím účelem jsou povinni zabezpečovat dodržování zákazu kouření na pracovištích stanoveného zvláštními předpisy a stanovit zákaz kouření na pracovištích, kde pracují také nekuřáci.

Zákoník práce 126/94Sb,č.39,§133,odst.3

Pracovníci jsou v zájmu bezpečnosti a ochrany zdraví při práci povinni:

b)... dodržovat stanovený zákaz kouření na pracovištích.

Zákoník práce 126/94Sb,č.39,§135,odst.d

Ve školách a školských zařízeních platí zákaz kouření v prostorách, kam mají běžný přístup žáci. Ve sborovnách a ostatních prostorách, které nejsou běžně přístupné, platí zákaz kouření, jestliže tam pracují nekuřáci. Místo, kde je možno kouřit, určí ředitel. Pracovní řád pro zaměstnance škol a školských zařízení

č.j.16969/96-42

Pokud ředitel školy ve své vnitřní organizační směrnici vymezí konkrétní prostory jako kuřárnu, musí zajistit i plnění požadavků na zajištění požární bezpečnosti:

- Zápisem do požární knihy uvede tuto místnost jako místo se zvýšeným požárním nebezpečím.
- Místnost vybaví dostatečným množstvím popelníků z nehořlavých materiálů a dále dvěma odpadkovými koši. Jeden bude z nehořlavého materiálu a bude výrazně označen pro odpad z popelníků, druhý bude určen pro ostatní odpad.
- Všichni zaměstnanci navštěvující kuřárnu budou prokazatelně seznámeni se zákazem kouření mimo kuřárnu a zákazem odhazovat nedopalky mimo určené nádoby.
- Provozní zaměstnanci provádějící úklid budou prokazatelně poučeni, aby nádobu určenou na odpad se zbytky cigaret vysypávali pouze tam, kde obsah těchto nádob nedojde do styku s hořlavými látkami.

Alkohol

Alkoholickými nápoji jsou podle tohoto zákona (37/89Sb.) lihoviny, destiláty, víno, pivo a jiné nápoje, které obsahují více než 0,75 objemového procenta alkoholu. Ochrana se uskutečňuje zejména výchovou, omezujícími opatřeními, ošetřením v protialkoholní záchytné stanici, léčebně preventivní péčí, sociální péčí, ukládáním pokut.

Výchova k ochraně před alkoholismem a jinými toxikomaniemi včetně kouření se uskutečňuje zejména b) vzděláváním a působením na děti a mládež ve školách a školských zařízeních zaměřeném na škodlivost požívání alkohol. nápojů, užívání jiných návykových látek a kouření.

Zakazuje se prodávat nebo podávat alkoholické nápoje, anebo jinak umožňovat jejich požívání osobám mladším 18 let a při kulturních podnicích a zábavách určených pro mládež

Národní výbory mohou ve svých územních obvodech omezit nebo zakázat

a) v určitých dnech nebo hodinách nebo na určitých místech prodej a podávání al. nápojů nebo tabákových výrobků v zařízeních veřejného

stravování, v prodejnách potravin či na veřejně přístupných místech.

b) vystavování alkoholických nápojů nebo tabákových výrobků ve výkladních skříních,

Každý, kdo prodává nebo podává alkoholické nápoje, jiné návykové látky a výrobky je obsahující,.... je povinen odepřít jejich podání nebo prodej osobě, o níž lze mít pochybnost, že splňuje podmínku věku, pokud ji neprokáže úředním dokladem.

Osoba, která vykonává činnost, při níž by mohla ohrozit život nebo zdraví lidí nebo poškodit majetek, nesmí požívat alkoholické nápoje nebo užívat jiné návykové látky při výkonu této činnosti nebo před jejím vykonáváním, jestliže by ještě v průběhu této činnosti mohla být pod jejich vlivem. Tato osoba je povinna podrobit se na výzvu vyšetření ke zjištění, zda není ovlivněna alkoholem nebo jinou návykovou látkou. Vyšetření na alkohol se provádí dechovou zkouškou, a je-li výsledek pozitivní, i lékařským vyšetřením, zejména odběrem a vyšetřením krve. Je-li pro vyšetření třeba odebrat krev, je vyšetřovaná osoba povinna strpět, aby jí lékař či odborný zdravotní pracovník odebral krev, pokud to není spojeno s nebezpečím pro její zdraví. Vyšetření je povinna se podrobit i jiná osoba, je-li dáno důvodné podezření, že přivodila sobě nebo jinému újmu na zdraví v souvislosti s požitím alkoholického nápoje nebo užitím jiné návykové látky. Povinnost zaměstnanců podrobit se vyšetření, které provádí zaměstnavatel stanoví zákoník práce.

Jestliže osoba závislá na alkoholu nebo na jiné návykové látce nezabezpečuje řádně výživu dětí nebo jiných osob, k nimž má vyživovací povinnost, rozhodne obecní úřad, komu se bude vyplácet nebo jiná odměna za práci nebo její část. Takovýto příjemce má povinnost použít tyto prostředky pouze k úhradě životních potřeb osoby závislé na alkoholu nebo jiné návykové látce, dětí a jiných osob, ke kterým má osoba závislá na alkoholu vyživovací povinnost.

Zákon ČNR 37/89Sb o ochraně před alkoholismem a jinými toxikomaniemi

Zákaz požívání alk. nápojů na pracovištích zaměstnavatele a v pracovní době se nevztahuje na zaměstnance v horkých provozech, pokud požívají nízkostupňové pivo, a na zaměstnance, u nichž požívání těchto nápojů je součástí plnění pr. úkolů nebo je s plněním těchto úkolů obvykle splněno. Nařízení vlády 108/94Sb.,č. 35

Účast pracovníků při zajišťování BOZP

Pracovníci jsou v zájmu BOZP při práci povinni:

b) nepožívat alkoholické nápoje a nezneužívat jiné omamné prostředky na pracovištích organizace a v pracovní době i mimo tato pracoviště, nenastupovat pod jejich vlivem do práce a dodržovat stanovený zákaz kouření na pracovištích.

g) podrobí se vyšetření, které provádí organizace nebo příslušný orgán státní správy, aby zjistily, zda pracovníci nejsou pod vlivem alkoholu nebo jiných omamných prostředků; okruh orgánů a pracovníků organizace oprávněných dát pracovníku pokyn, aby se vyšetření podrobil, uvede organizace v pracovním řádu, popřípadě ve vnitřním předpisu vydaném v dohodě s příslušným odborovým orgánem. Zákoník práce 451/92Sb.,č. 89

Postihy Trestní zákon č.392/92Sb.,č.79

§201 Kdo vykonává ve stavu vylučujícím způsobilost, který si přivodil vlivem návykové látky, zaměstnání nebo jinou činnost, při kterých by mohl ohrozit život či zdraví lidí, způsobit značnou škodu na majetku

c) spáchá-li takový čin při výkonu zaměstnání nebo jiné činnosti, při kterých je vliv návykové látky zvláště nebezpečný...

d) způsobí-li takovým činem, i z nedbalosti, ublížení na zdraví nebo větší škodu na cizím majetku či jiný závažný následek, bude potrestán odnětím svobody až na 1 rok nebo zákazem činnosti nebo peněžitým trestem.

§ 218 Kdo soustavně nebo ve větší míře podává osobám mladším než 18 let alkoholické nápoje, bude potrestán odnětím svobody až na 1 rok.

PŘESTUPKU se dopustí ten, kdo

a) prodá, podá nebo jinak umožní požití alkoholického nápoje osobě zjevně ovlivněné alkoholickým nápojem nebo jinou návykovou látkou, osobě mladší 18 let nebo osobě o níž ví, že bude vykonávat zaměstnání nebo činnost, při níž by mohla ohrozit zdraví lidí nebo poškodit majetek, (lze uložit pokutu do 3000 Kč)

b) neoprávněně prodá, podá nebo jinak umožní druhé osobě škodlivé užívání jiné návykové látky, než je alkohol, (do 3000 Kč)

c) se nepodrobí opatření postihujícímu nadměrné požívání alkoholických nápojů nebo užívání jiných návykových látek, (do 3000 Kč)

e) úmyslně umožňuje požívání alkoholických nápojů nebo užívání jiných návykových látek osobě mladší 18 let, ohrožuje-li tím její tělesný nebo mravní vývoj. (lze uložit pokutu do 5000 Kčs)

f) požije alkoholický nápoj nebo užije jinou návykovou látku, ačkoliv ví, že bude vykonávat zaměstnání nebo jinou činnost, při níž by mohl ohrozit zdraví lidí nebo poškodit majetek. (lze uložit pokutu do 5000 Kčs, a zákaz činnosti do 6 měsíců)

g) po požití a. nápoje nebo užití jiné návykové látky vykonává činnost uvedenou v písmenu f) (do 10 000 Kč a zákaz činnosti do 1 roku)

h) ve stavu vylučujícím způsobilost, který si přivodil požitím al. nápoje nebo užitím jiné návykové látky, vykonává činnost uvedenou v písmenu f) (do 15 000 Kč a zákaz činnosti do 2 let)

ch) při výkonu činnosti, při níž by mohl ohrozit život nebo zdraví lidí nebo poškodit majetek, odmítne podrobí se dechové zkoušce nebo, byla-li dechová zkouška pozitivní, se odmítne podrobí

lékařskému vyšetření ke zjištění, zda není ovlivněn alkoholem nebo jinou návykovou látkou, ač to nebylo spojeno s nebezpečím pro jeho zdraví (pokuta do 15 000 Kč a zákaz činnosti do 2 let).

Zákon o přestupcích č.200/90Sb,č.35

ODPOVĚDNOST ZA ŠKODU

Zaměstnanec, který se uvede vlastní vinou do takového stavu, že není schopen ovládnout své jednání nebo posoudit jeho následky, odpovídá za škodu v tomto stavu způsobenou.

Výše náhrady škody způsobené z nedbalosti nesmí překročit u jednotlivého zaměstnance částku rovnající se čtyřapůlnásobku jeho průměrného měsíčního výdělku. Toto omezení neplatí, byla-li škoda způsobena v opilosti, kterou si sám přivodil, nebo po použití jiných návykových látek.

Byla-li škoda způsobena v opilosti nebo po zneužití jiných návykových látek, hradí se skutečná škoda. Z důvodů zvláštního zřetele hodných může soud náhradu škody přiměřeně snížit.

Při pracovních úrazech se zaměstnavatel zproští odpovědnosti zcela, pokud prokáže, že zaměstnanec si úraz přivodil opilostí nebo v důsledku zneužití jiných návykových látek, že zaměstnavatel nemohl škodě zabránit a že opilost byla jedinou příčinou.

Částečně se zaměstnavatel zproští odpovědnosti, prokáže-li, že jednou z příčin vzniku škody byla opilost zaměstnance.

Zákoník práce 65/65Sb., úplné znění 126/94Sb.

Nárok na nemocenské nemá, kdo si přivodil pracovní neschopnost jako bezprostřední následek své opilosti nebo zneužití omamných prostředků.

Zákon č.54/56Sb o nemocenském pojištění zaměstnanců

(Je ovšem nutné rozlišit, zda pracovní neschopnost vznikla skutečně následkem opilosti, nebo zda například utrpěl úraz, kterému by ani jako střízlivý nemohl zabránit.)

Zvláštní povinnosti pedagogických pracovníků Pedagogičtí pracovníci dbají, aby jejich jednání a vystupování před žáky, rodiči i širší veřejností bylo v souladu s pravidly slušnosti a občanského soužití a s výchovným posláním a působením školy.

Všichni pedagogičtí pracovníci i další zaměstnanci školy ..... Oznamují rovněž své poznatky o konkrétním ohrožení žáků užívajících návykové látky včetně alkoholu. Ředitel školy nebo ředitel či vedoucí školského zařízení je oprávněn dát zaměstnanci pokyn, aby se podrobil vyšetření, zda není pod vlivem alkoholu nebo jiných návykových látek. (§ 135 odst. 3 písm. f) zákoníku práce).

Pracovní řád pro zaměstnance škol a školských zařízení č.j.16969/96-42

Kouření

Kouření je zvláštní druh toxikomanie, který škodlivě působí na zdraví kuřáků i nekuřáků bezprostředně vystavených účinkům kouření.

VŠECHNY ORGÁNY A ORGANIZACE jakož i občané, kteří prodávají zboží nebo poskytují jiné služby, JSOU POVINNI CHRÁNIT OBČANY I SPOLEČNOST PŘED ŠKODLIVÝMI ÚČINKY ALKOHOLISMU A JINÝCH TOXIKOMANIÍ VČETNĚ KOUŘENÍ,...

Škola je tedy povinna zajistit ochranu žáků před kouřením. Ve škole to bývá zajištěno uplným zákazem kouření nebo jeho vymezením do prostor, kam žáci nemají přístup.

Problémy nastávají při mimoškolních akcích s žáky - VÝLETY, ŠKOLY V PŘÍRODĚ, LYŽAŘSKÉ KURZY. KOUŘENÍ SAMOTNÝCH ŽÁKŮ je umožněno snadnou dostupností tabákových výrobků. Uvádíme zde možný postup, jak se v problémových situacích zachovat a čím lze argumentovat.

Jde o ustanovení zákona č. 37/89Sb. o ochraně před alkoholismem a jinými toxikomaniemi.

Zakazuje se kouřit v prostorách zařízení společného stravování s výjimkou těch, které jsou vyhrazené pro kuřáky; tam, kde není stavebně oddělena jídelna pro kuřáky, zakazuje se kouřit v době určené pro podávání snídaní, obědů a večeří.

(Za porušení je možná pokuta do výše 5 000 Kč.)

Na požádání musí obsluhující personál zajistit, aby hosté přestali kouřit.

Zakazuje se vstupovat do prostoru a prostředků vnitrostátní hromadné dopravy osobám zjevně ovlivněným alkoholickým nápojem nebo jinou návykovou látkou, pokud ohrožují nebo mohou ohrozit bezpečnost nebo plynulost dopravního provozu nebo veřejný pořádek nebo vzbuzují veřejné pohoršení.

Tyto osoby může řidič odmítnout k přepravě, nebo je na Vaši žádost z dopravního prostředku vykázat.

Zakazuje se kouřit v prostředcích osobní železniční dopravy s výjimkou vyhrazených vozů a v prostředcích ostatní vnitrostátní hromadné dopravy osob a v uzavřených prostorách souvisejících s touto dopravou určených pro cestující. Tento zákaz platí samozřejmě i pro řidiče, který navíc vykonává pracovní činnost - "zakazuje se kouřit při práci jestliže v důsledku kouření může dojít k bezprostřednímu ohrožení života, zdraví nebo majetku."

(Za porušení je možná pokuta do výše 50 000 Kč.)

Zakazuje se

- prodávat nebo podávat alkoholické nápoje, anebo jinak umožňovat jejich požívání osobám mladším 18 let,

(Za porušení je možná pokuta organizaci do výše 50 000 Kč.)

(Za porušení je možná pokuta občanům do výše 5 000 Kč.)

- prodávat tabákové výrobky osobám mladším 16 let,

(Za porušení je možná pokuta organizaci do výše 50 000 Kč.)

(Za porušení je možná pokuta občanům do výše 5 000 Kč.)

- propagovat požívání alkoholických nápojů, užívání jiných návykových látek a kouření v tisku a v ostatních hromadných informačních prostředcích,

(Za porušení je možná pokuta do výše 50 000 Kč.)

Každý, kdo prodává nebo podává alkoholické nápoje, jiné návykové látky a výrobky je obsahující nebo tabákové výrobky, je povinen odepřít její podání nebo prodej osobě, o nichž lze mít pochybnost, že splňuje podmínku věku, pokud ji neprokáže úředním dokladem (par.5, odst.1).

Každý kdo prodává alkohol a tabákové výrobky, je povinen upozornit výrazným označením na zákazy s prodejem spojenými (par.7, odst.3):

Zákaz prodeje tabákových výrobků osobám mladším 16 let.

Zákaz prodeje alkoholu osobám mladším 18 let.

(Za porušení organizací je možná pokuta do výše 50 000 Kč.)

(Za porušení občanem je možná pokuta do výše 5 000 Kč.)

Zákonní zástupce nezletilých a osoby do jejichž péče byli nezletilí svěřeni, jsou povinni dbát dodržování zákonů týkajících se nezletilých. To znamená, že rodiče, kteří posílají své děti mladší 16 let nakupovat tabákové výrobky a děti mladší 18 let nakupovat alkohol, porušují zákon a mohou být postiženi.

Obce mohou ve svých územních obvodech omezit nebo zakázat :

- v určitých dnech nebo hodinách nebo na určitých místech prodej a podávání alkoholických nápojů nebo tabákových výrobků v zařízeních veřejného stravování, prodejnách potravin nebo na jiných veřejně přístupných místech,

- vystavování alkoholických nápojů nebo tabákových výrobků ve výkladních skříních,

(Za porušení je možná pokuta organizaci do výše 50 000 Kč, občanu do 5 000 Kč.)

Sama obec může být pokutována, pokud zanedbá kontrolu dodržování uvedených zákazů a omezení.

Organizace jsou povinny:

- přijímat opatření k ochraně před alkoholismem a jiným toxikomaniemi včetně kouření a kontrolovat jejich plnění,

- zabývat se návrhy, připomínkami a doporučeními orgánů, které řídí ochranu před alkoholismem a jinými toxikomaniemi včetně kouření,

- kontrolovat dodržování zákazu a omezení - prodej alkoholu mladším 18 let, tabákových výrobků mladším 16 let, kouření v dopravních prostředcích a podnicích stravování, propagace alkoholu a tabákových výrobků, jejich vystavování ve výkladních skříních,...

Ke koordinaci a zabezpečování svých úkolů v ochraně před alkoholismem a jinými toxikomaniemi včetně kouření mohou národní výbory (nani obce) zřízovat jako své aktivity sbory pro ochranu před alkoholismem a jinými toxikomaniemi (nyní komise - pro vzdělávání, kulturní, prevenci kriminality,...).

(vždy si zajistěte svědky, případně fotodokumentaci).

Místní úřad obce, v jejímž obvodu se provozovna nachází.

Okresní hygienická stanice.

Česká obchodní inspekce - poznačte si jméno provozovatele a IČO - těmito údaji musí být označena každá provozovna, i prodejní stánek.

Pokutu lze uložit do jednoho roku ode dne, kdy zákaz, omezení nebo povinnost byly porušeny.

Pozn.: Tento zákon z doby před vznikem živnostenského zákona používá zastaralé rozlišování - "občan" a "organizace", což může, ale také nemusí odpovídat dnešnímu "fyzická - právnická osoba".

Formulář kouření

Základní škola _____

V _____ dne _____

Obecnímu úřadu

Č.j.:

Věc: prodej cigaret osobám mladším 15 let

Při výchovně vzdělávací práci školy jsme od našich žáků zjistili, že v prodejně ____ v blízkosti školy jsou opakovaně prodávány cigarety žákům naší školy, kteří je používají pro svoji potřebu. Toto zjištění můžeme doložit svědectvím osoby starší 18 let.

Vzhledem k tomu, že prodejce zná žáky školy osobně a je mu známo, že jde o osoby mladší 15 let, jde z jeho strany o úmyslné porušování ustanovení zákona č. 37/89Sb. o ochraně před alkoholismem a jinými toxikomaniemi. Domníváme se, že porušuje dále uvedená ustanovení tohoto zákona:

- zákaz prodávat tabákové výrobky osobám mladším 16 let (par.4, odst. e)
- povinnost odepřít nebo prodej osobě, o nichž lze mít pochybnost, že splňuje podmínku věku, pokud ji neprokáže úředním dokladem (par.5, odst.1).

- povinnost upozornit v prodejně výrazně na zákaz prodeje tabákových výrobků osobám mladším 16 let (par.7, odst.3),

Toto podání adresujeme vašemu obecnímu úřadu, protože uvedený zákon vám umožňuje i ukládá povinnost přijímat opatření k ochraně před alkoholismem a jiným toxikomaniemi včetně kouření a kontrolovat jejich plnění, zabývat se návrhy, připomínkami, kontrolovat dodržování zákazů a omezení (par.7).

Žádáme, aby obec

- provedla kontrolu prodeje v uvedené prodejně a zajistila dodržování ustanovení zákona č. 37/89Sb. prodejcem,
- postihla nedodržování uvedeného zákona pokutou,
- využila ustanovení citovaného zákona a obecní vyhláškou zakázala vystavování alkoholických nápojů nebo tabákových výrobků ve výkladních skříních prodejen v obci (par.4, odst.3, písm. b),

Jméno, příjmení

ředitel školy